

ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ V ΙΠΠΟΕΙΔΗ

Αιματολογικές και Βιοχημικές Εξετάσεις
Ιπποειδών: Ενδεικνυόμενες παράμετροι προς
μέτρηση και η διαγνωστική τους αξιολόγηση

Λ.Β. Αθανασίου

Παθολογική Κλινική, Τμήμα Κτηνιατρικής, Π.Θ.

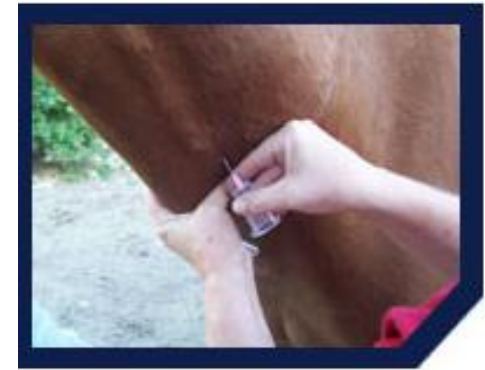
ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΑΙΜΟΛΗΨΙΑΣ

- ◉ Διάγνωση νοσημάτων
- ◉ Προληπτικές εξετάσεις
(νεογεννήτων, αλόγων ιπποδρόμου)
- ◉ Αγοραπωλησίες
- ◉ Ασφαλιστικές εταιρείες
- ◉ Μετακινήσεις

ΣΗΜΕΙΑ ΑΙΜΟΛΗΨΙΑΣ

- Σφαγίτιδα
- Πλάγια θωρακική
- Κεφαλική
- Σαφηνής
- Εγκάρσιος φλεβώδης κόλπος του προσώπου

ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΙΜΟΛΗΨΙΑΣ

- Ήσυχο μέρος
- Αποφυγή στρες
- Συγκράτηση
- Φιαλίδια

EDTA → Γενική αίματος

Χωρίς αντιπηκτικό ή με ηπαρίνη → Βιοχημικές ανοσολογικές

Κιτρικό → Ινωδογόνο, παράγοντες πήξης

Φθορίου → Γλυκόζη

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

- Σήμανση
- Συσκευασία (διπλός περιέκτης, αποφυγή διαρροής)
- Συνθήκες (ψύξη αιματολογικές, κατάψυξη ορός ή πλάσμα για βιοχημικές)
- Φυγοκέντρηση όπου είναι δυνατό
- Συνεννόηση με εργαστήριο, όχι αποστολή Παρασκευές

ΤΙΜΕΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

- Καθορισμός τιμών αναφοράς
10% και 90% αποκλεισμός καθώς η χρήση 2SD
του μέσου προϋποθέτει κανονική κατανομή
Μεταβλητές
Ατομικές (ηλικία, φυλή, φύλο, φυσική
κατάσταση-άσκηση)
Συλλογή δείγματος, χρόνος, χειρισμοί και
μεταφορά
Μέθοδοι ανάλυσης και εξοπλισμός
- Τιμές εκτροφής και αρχεία εξετάσεων
εκτροφής και ατομικά κάθε ζώου

ΓΕΝΙΚΗ ΑΙΜΑΤΟΣ

Στοιχεία γενικής αίματος

- Αναιμία
- Αφυδάτωση
- Βακτηριακή λοίμωξη (Λευκοκυττάρωση και ουδετεροφιλία)
- Ιογενής λοίμωξη (Λευκοπενία στην οξεία φάση)
- Παρασιτώσεις ή αλλεργικές καταστάσεις (εωσινοφιλία)

ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΑΝΑΙΜΙΑΣ

ΑΝΑΙΜΙΑ

ΑΝΑΓΕΝΝΗΤΙΚΗ

ΜΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΤΙΚΗ

ΑΙΜΟΛΥΤΙΚΗ

ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΚΗ

ΕΝΔΟΜΥΕΛΙΚΗ
π.χ. απλασία, μυελόφθιση

ΕΞΟΜΥΕΛΙΚΗ
π.χ. χρόνια νόσος

ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΑΝΑΙΜΙΑΣ

ΑΝΑΓΕΝΝΗΤΙΚΗ (ΔΕΚ σπάνια, μακροκυττάρωση, ανισοκυττάρωση)

Ο.Π.: ↓

Αιμοραγική

- Εξω-, ενδοπαρασιτισμός
- Τραύματα

Ο.Π.: Κ.Φ. ή ↑

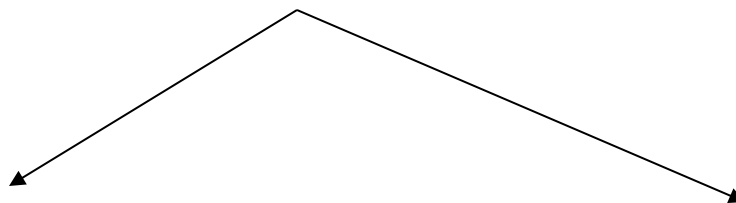
Αιμολυτική

- Αιμολυτική των νεογεννήτων
- Αυτοάνοση αιμολυτική αναιμία
- Λοιμώδης αναιμία ιπποειδών

ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΑΝΑΙΜΙΑΣ

ΜΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΤΙΚΗ

Εξωμυελικές παθήσεις

- Αναιμία χρόνιας νόσου
- Αναιμία ΧΝΑ
- Σιδηροπενική αναιμία

Ενδομυελικές παθήσεις

- Καταστολή μυελού οστών
- Μυελόφθιση

ΛΕΥΚΟΚΥΤΤΑΡΩΣΗ

ο Φυσιολογική

Φόβος, stress, άσκηση

(Αύξηση πίεσης, αύξηση καρδιακού ρυθμού και σύσπαση σπλήνα) επαναφορά σε μία ώρα

ο Παθολογική

Σηπτικές και μη φλεγμονές (διαφοροποίηση με άωρα ουδετερόφιλα – μεταμυελοκύτταρα και ταινιοπύρρηνα- συνήθη σε σηπτικές όπως σηψαιμία νεογεννήτων, κολίτιδα ή εντεροτοξιναιμία)

ΛΕΥΚΟΠΕΝΙΑ

Παρουσία στο περιφερικό αίμα μικρότερη από ζήτηση

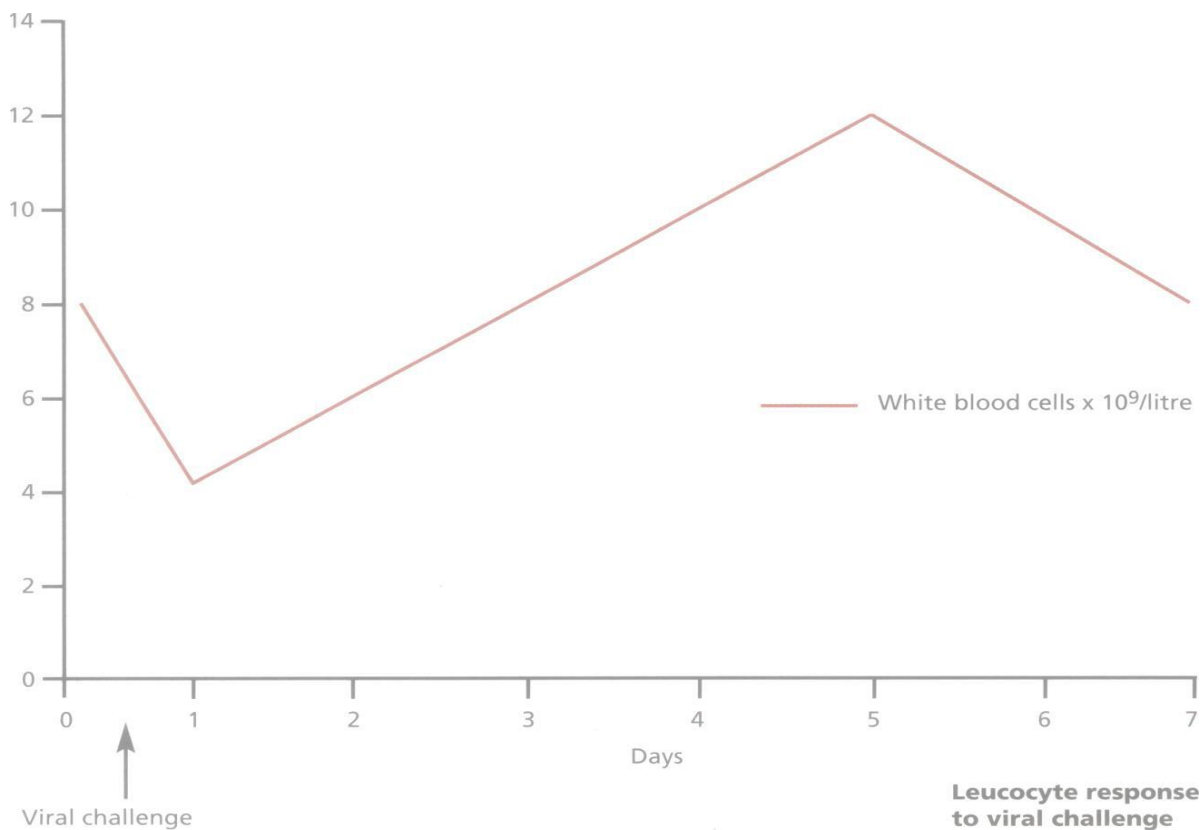
- Αυξημένη χρησιμοποίηση σε ιστούς που φλεγμαίνουν
- Παγίδευση σε όργανα με μεγάλη αγγείωση (π.χ. σε περίπτωση πνευμονίας)
- Παγίδευση σε συλλογές σε κοιλότητες (π.χ. πυώδης περιτονίτιδα ή πλευριτική συλλογή)
- Καταστολή μυελού των ιστών (ιογενείς λοιμώξεις)
- Ενδοτοξίνωση

Ενήλικα: οξεία κοιλία (εγκολεασμός, σαλμονέλλωση), shock.

Νεαρά: βακτηριαιμία και σηψαιμία. Συνυπάρχουν όμως άωρα ουδετερόφιλα με τοξικές μεταβολές, ανώμαλα μονοκύτταρα και ενεργοποιημένα λεμφοκύτταρα

ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΕΥΚΩΝ - ΧΡΟΝΟΣ

Barrelet A, and Ricketts S., 2002

ΛΕΜΦΟΚΥΤΤΑΡΩΣΗ

- Χρόνια αντιγονική διέγερση ή νεοπλασία
- Λεμφαδενοπάθεια δεν συνδέεται πάντα με λεμφοκυττάρωση
- Λεμφοσάρκωμα, χρόνια φλεγμονή χωρίς λεμφοκυττάρωση
- Γενικευμένο λέμφωμα με λεμφοκυττάρωση

ΕΩΣΙΝΟΦΙΛΙΑ

- Παρασίτωση, αλλεργία
- Ανοσολογική αντίδραση στην παρουσία αντιγόνου σε ιστούς με σιτευτικά κύτταρα (δέρμα, πνεύμονες, γαστρεντερικός σωλήνας, γεννητικό θηλυκού)
- Σπάνια εωσινοφιλική λευχαιμία

ΒΑΣΕΟΦΙΛΙΑ

- Υπερλιπιδαιμία
- Εωσινοφιλία
- Αποδρομή κολικού

ΜΟΝΟΚΥΤΤΑΡΩΣΗ

- Νοσήματα με αυξημένη ζήτηση για φαγοκυττάρωση π.χ. νέκρωση ιστών και χρόνιες πυώδεις συλλογές
- Αποδρομή ίωσης

ΘΡΟΜΒΟΚΥΤΤΑΡΟΠΕΝΙΑ - ΘΡΟΜΒΟΚΥΤΤΑΡΩΣΗ

ΘΡΟΜΒΟΚΥΤΤΑΡΟΠΕΝΙΑ

- Ανοσολογική καταστροφή (φλεγμονή, νεοπλασία, χορήγηση φαρμάκων)
- Μειωμένη παραγωγή (τοξίκωση μυελού με πανκυτταροπενία-λέμφωμα μυέλωμα) μυελοκέντηση ή βιοψία για μεγακαρυοκύτταρα
- Αυξημένη χρησιμοποίηση σε αιμορραγία, τραύμα (αναστρέψιμη)
- ΣΔΕΠ
- Ψευδοθρομβοκυτταροπενία σε φιαλίδια EDTA – επίχρισμα αίματος

ΘΡΟΜΒΟΚΥΤΤΑΡΩΣΗ

Βακτηριακή λοίμωξη (*Rhodococcus equi*)

ΟΛΙΚΕΣ ΠΡΩΤΕΪΝΕΣ

- Λευκωματίνες
- Σφαιρίνες

ΛΕΥΚΩΜΑΤΙΝΕΣ

- **Αύξηση**

Αφυδάτωση

- **Μείωση**

- **ΑΠΩΛΕΙΕΣ**

Έντερο (εντεροπάθεια με απώλεια πρωτεϊνών: εντεροκολίτιδα π.χ. σαλμονέλλωση, παρασίτωση από στρογγύλους) διήθηση του εντερικού βλεννογόνου από φλεγμονικά κύτταρα, δυσαπορρόφηση.

Νεφροί (νεφρική ανεπάρκεια, νεοπλασία, σπειραματοπάθεια)

- **Μειωμένη παραγωγή**

Ηπατοπάθεια

ΣΦΑΙΡΙΝΕΣ α, β, γ (ηλεκτροφόρηση)

- **Αύξηση α₂-σφαιρινών**

Οξεία φλεγμονή παρασιτισμός (μικροί στρογγύλλοι)

- **Αύξηση β₁-σφαιρινών**

Παρασιτισμός από μικρούς και μεγάλους στρογγύλλους και μετανάστευση προνυμφών

- **Αύξηση β₂-σφαιρινών**

Ηπατοπάθεια (συχνή παρεμβολή από ινωδογόνο όταν χρησιμοποιείται ηπαρινισμένο πλάσμα)

- **Αύξηση β₂ ή γ-σφαιρινών μονοκλωνική**

Λέμφωμα ή μυέλωμα

- **Αύξηση γ-σφαιρινών**

Χρόνια φλεγμονή ή λοίμωξη

- **Μειωμένες γ-σφαιρίνες**

Νεογέννητοι πώλοι πριν τη μεταφορά παθητικής ανοσίας (18-26 ώρες μετά τη γέννηση) δοκιμή ανοσοδιαύγειας ή ELISA

ΠΡΩΤΕΪΝΕΣ ΟΞΕΙΑΣ ΦΑΣΗΣ, ΙΞΩΔΕΣ ΠΛΑΣΜΑΤΟΣ

- ◉ **Serum amyloid A**

Δείκτης φλεγμονής, ταχεία εμφάνιση, έλεγχος ανταπόκρισης της θεραπείας. Μέγιστη συγκέντρωση 2 ημέρες μετά την αντιγονική διέγερση.

- ◉ **Ινωδογόνο**

Δείκτης χρόνιας φλεγμονής (χρόνια παρασίτωση, αποστήματα) Μέγιστη συγκέντρωση 10 ημέρες-2 εβδομάδες μετά την αντιγονική διέγερση.

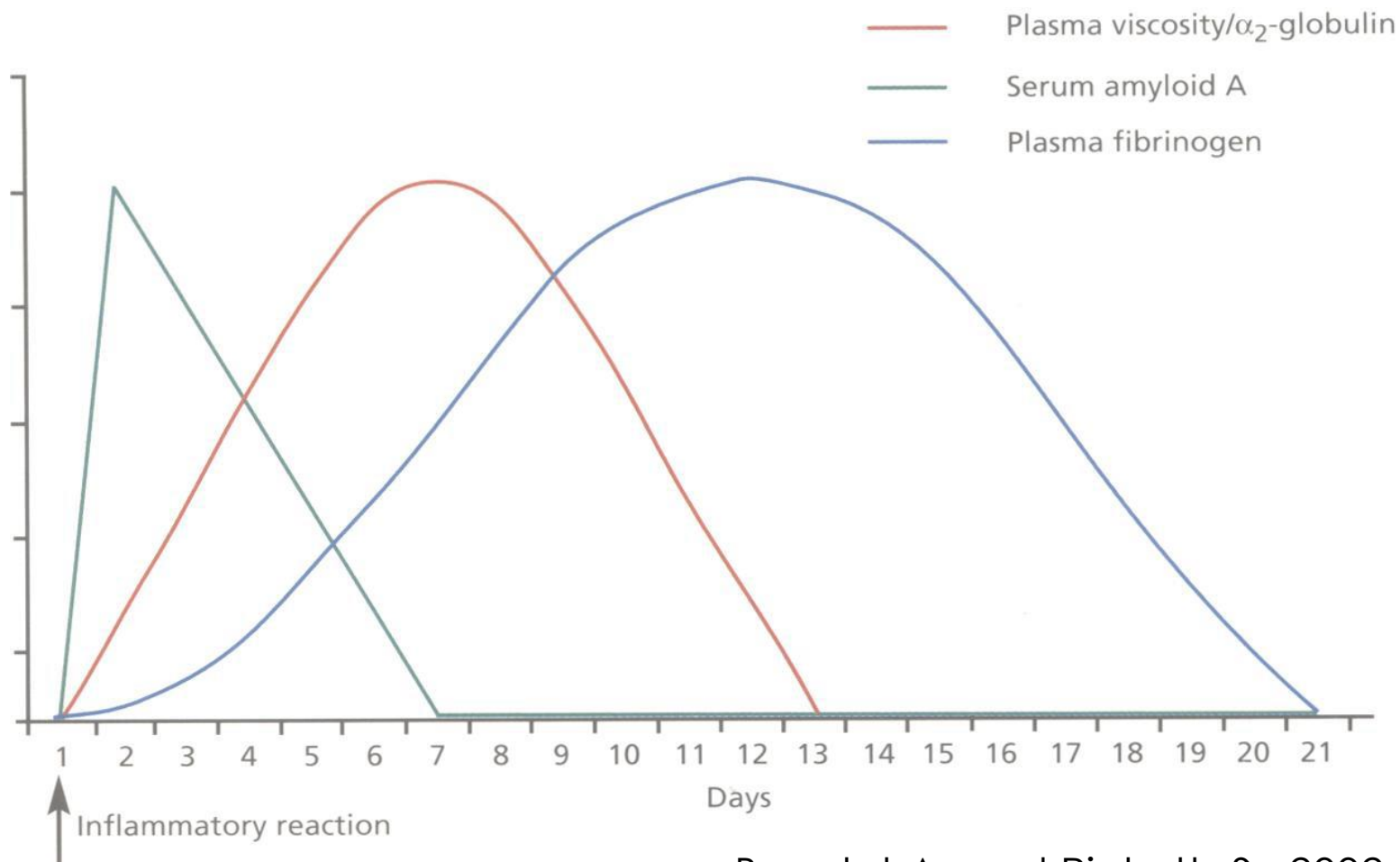
- ◉ **Ιξώδες πλάσματος** (αντικαθιστά ταχύτητα καθίζησης που στα άλογα δεν είναι αξιόπιστη λόγω φαινομένου Rouleaux.

Δείκτης Φλεγμονής

Μέγιστη συγκέντρωση 5-7 μετά την αντιγονική διέγερση.

ΦΛΕΓΜΟΝΗ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

Barrelet A, and Ricketts S., 2002

ΜΥΙΚΑ-ΗΠΑΤΙΚΑ ΕΝΖΥΜΑ

- AST (ήπαρ και μύες, καρδιά, νεφροί, πάγκρεας)

Οξεία ηπατοπάθεια ή μυοπάθεια (24-48 αυξημένη δραστηριότητα)

- CK (Μυϊκή βλάβη)

Ζεύγη δειγμάτων πριν και μετά την άσκηση για διάγνωση μυοπάθειας από άσκηση

Ιοί αυξάνουν διαπερατότητα/ευθραυστότητα μεμβάνης προκαλούν αύξηση δραστηριότητας CK

Ισοένζυμα (σκελετικοί μύες, καρδιά, εγκέφαλο)

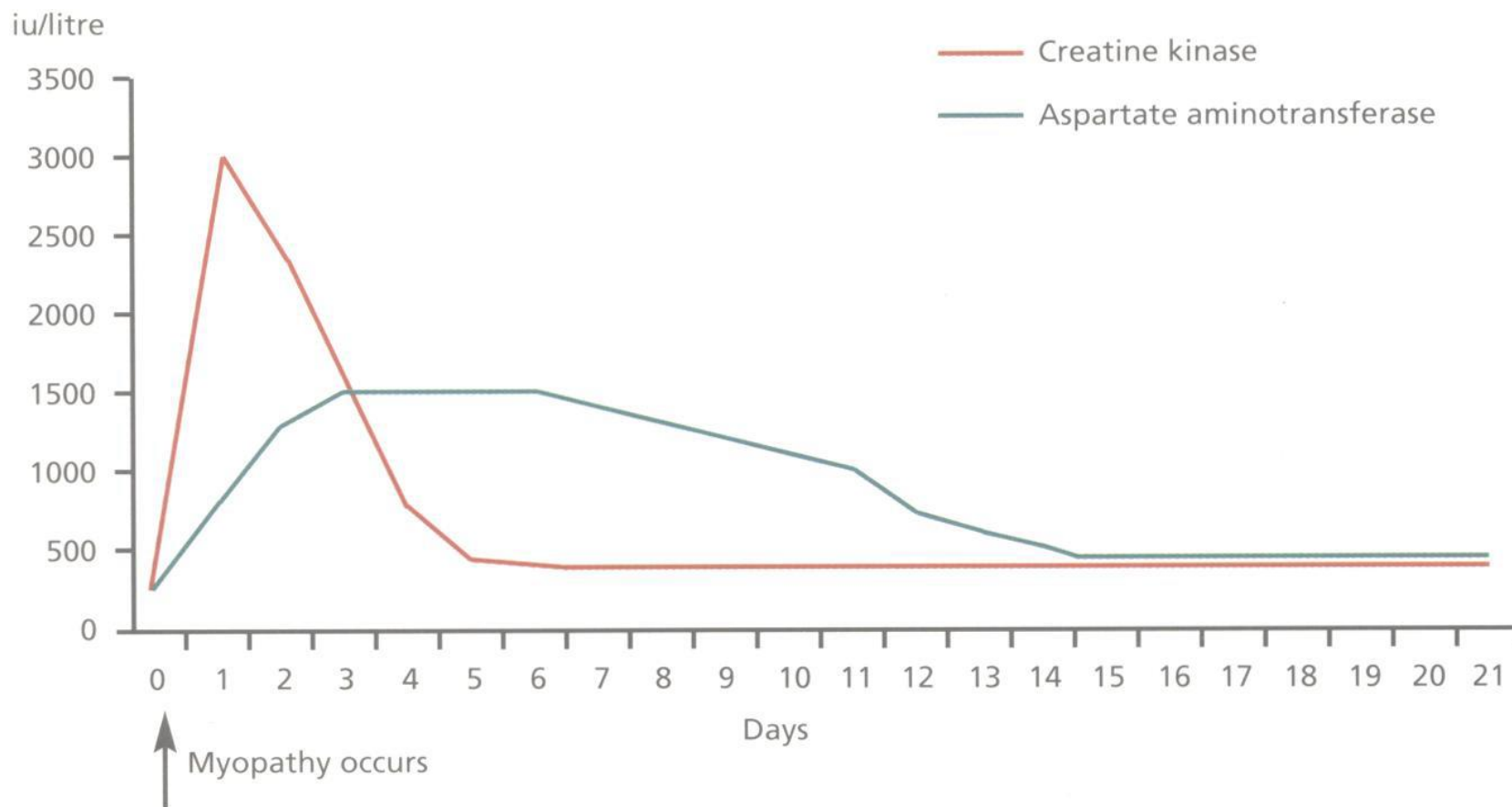
- LDH (στα περισσότερα κύτταρα αλλά και στα ερυθρά)

Ισοένζυμα (LD1 αιμόλυση, LD2 μυοκάρδιο, LD3 άγνωστο, LD4 εντεροπάθειες, LD5 σκελετικοί μύες ή ήπαρ)

MYŪKA ENZYMA

Barrelet A, and Ricketts S., 2002

ENZYMA

- GLDH (ήπαρ, νεφροί, μυοκάρδιο)

Ηπατοκυτταρική βλάβη (ισχαιμία, τοξίκωση από αλοθάνιο)

- γ -GT (μεμβράνη ηπατοκυττάρων, χοληδόχος, πάγκρεας, νεφροί)

Χολόσταση

Ιδιοπαθής αύξηση με μειωμένη απόδοση με ταυτόχρονη βλάβη ήπατος ύστερα από υπερβολική άσκηση

- SDH (κυτταρόπλασμα ηπατοκυττάρων)

Ειδικό ηπατοκυτταρικής βλάβης με μικρό χρόνο ημίσειας ζωής απαιτεί άμεση ανάλυση

- SAP

Χολλαγειοηπατίτιδα

Οστεοπάθειες

Εντεροπάθειες (IAP σε ενήλικα εντεροπάθεια, σε νεαρά άγνωστο)

ΆΛΛΕΣ ΒΙΟΧΗΜΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

- **Χολερυθρίνη**

Αιμόλυση

Ηπατοπάθεια (μόνο όταν συνυπάρχει αύξηση ηπατικών ενζύμων)

Παρατεταμένη ανορεξία

- **Χολικά οξέα**

Διαταραχή χολής, καλή συσχέτιση με βιοψία ήπατος και ηπατική λειτουργία

- **Γλυκόζη**

Cushing (λόγω αδενώματος υπόφυσης)

Σηψαιμία

Τεστ εντερικής απορρόφησης

- **BUN**

Αύξηση 50-70% καταστροφή του νεφρού, νεοπλασία

Μείωση ηπατική βλάβη, παρατεταμένη ανορεξία, δυσσαυτονομία ιπποειδών

- **Κρεατινίνη**

Μειωμένη σπειραματική διήθηση προνεφρικής (διαταραχές κυκλοφορικού, αφυδάτωση, shock) νεφρικής και μετανεφρικής αιτιολογίας (έμφραξη)

ΗΛΕΚΤΡΟΛΥΤΕΣ

- Κάλιο
Μείωση απώλειες από νεφρό, από έντερο, έντονη εφίδρωση
Αύξηση μειωμένη απέκκριση, αιμόλυση, οξέωση
- Νάτριο, Χλώριο
Μείωση απώλειες από νεφρό, από έντερο, έντονη εφίδρωση
Αύξηση μειωμένη πρόσληψη νερού, σακχαρώδης διαβήτης
- Ca
Υπερασβεστιαμία: νεφρική ανεπάρκεια, νεοπλασία, τοξίκωση από βιταμίνη D
Υπασβεστιαμία: υπολευκωματιναιμία, τροφοπενία, γαλουχία, ηπατοπάθεια
- P
Υπερφωσφαταιμία: αιμόλυση
Υποφωσφαταιμία: απώλειες ή μειωμένη πρόσληψη, νεφρική νόσος.

